

Minnesanteckningar

Ordföranderådet 20 oktober 2023

Värmlandsrådets presidium välkomnar till dagens Ordföranderåd, Markus Bäckström deltar för första gången som ledamot då han 1 oktober tillträdde som kommunstyrelsens ordförande i Säffle kommun.

Arbetet med Oslo-Stockholm 2.55, hur ser processen ut nu?

Johan Karlsson, VD Oslo-Stockholm 2.55 AB

Jonas Karlsson, VD för Oslo-Stockholm 2.55 har vid tidigare tillfällen medverkat på Värmlandsråd och Ordföranderåd, på dagens möte får ledamöter en rapport hur processen ser ut just nu, vad är rätt strategi för att driva framåt och väcka intresse.

Lärdomar om infrastrukturplanering

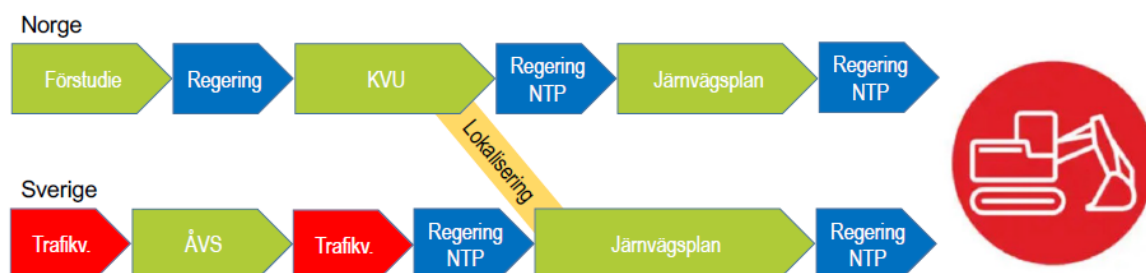
- Från motpart till medspelare. Respektera och bidra till den formella processen.
- Från att ställa krav till att presentera lösningar. Problemet är sällan ovilja. Oftare brist på resurser.
- Att inte kräva allt utan att välja vad som är viktigt – prioritera själv.
- Kunskap är makt och gör ett projekt intressant, jobba innehållsdrivet.
- Överdriv, underskatta eller förenkla aldrig, trovärdighet är nyckeln till dialog.

Många projektet börjar i fel ände. Lätt att fastna i vart ska järnvägen gå, vart ska tåget stanna etc. Måste landa i att det ska finnas en infrastruktur menar Jonas Karlsson. Försöker man hoppa över steg tappar man myndigheterna och den process som är reglerad i lag.

Utmaning med Oslo-Sthlm 2.55 är att det inte varit så högt upp i dagordningen på nationell nivå. Konkurrensen om infrastruktur är hård, det är mycket som behövs över hela Sverige.

Planprocess i Norge och Sverige

Inte synkroniserade i form eller i tid

Illustrationen ovan visar flödet och skillnader i process i Sverige och Norge

Lokaliseringsprocess

Värmlandsbanan är utredd och redo för att sätta in åtgärder, samma gäller för Mälardalen. För att komma vidare behöver regeringen lyfta frågan.

Norges Storting beslutade år 2021 att genomföra en mulighetsstudie för att klargöra färdväg och möjlig finansiär mellan Oslo-Stockholm 2.55. I Sverige finns bred majoritet att utreda Oslo-Stockholm, uppdrag att göra förstudie beslutades juni 2022, men mer juridisk än snarare ekonomisk vinkel.

Under detta år har bolaget arbetat mycket med nyttor, exempelvis samhällsekonomisk lönsamt.

I presentationen som finns under aktuellt mötesdatum på Värmlandsrådets webbplats påvisas samhällsekonomisk lönsamhet och hur lönsamhet som helhet ger vinster. Näringslivsaktörer lyfter Oslo-Stockholm 2.55 som ett viktigt projekt för att de ska kunna nå ut.

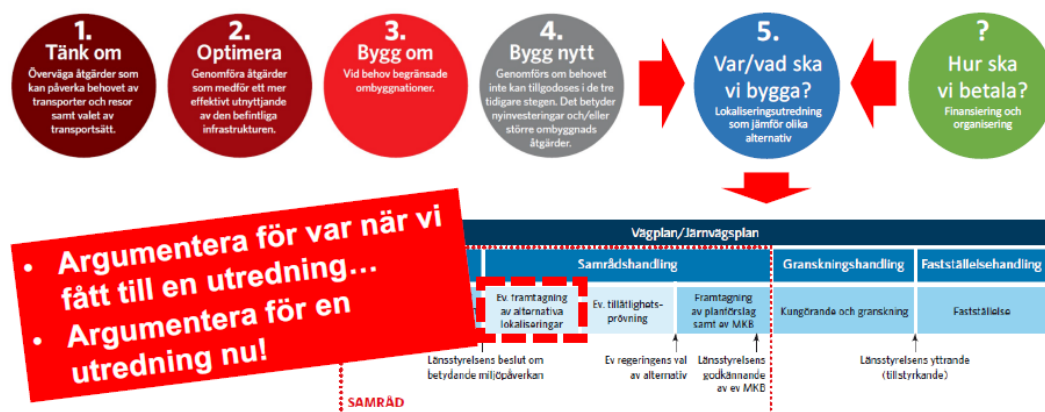
I juni 2023 presenterade Sweco godsutredningen "Godstransporter i stråket Oslo - Stockholm" och betydelsen av en utbyggnad av Värmlandsbanan är tydlig. Rapporten i helhet kan läsas [Godstransporter stråket Oslo-Stockholm](#)

Nordiska perspektivet blir allt viktigare, samverka att ta fram gemensamma strategier. Stråket är viktigt ur försvarsaspekt, i kris och krig. Norge är medlem i Nato, Finlands ansökan är godkänd och Sveriges ansökan är under process.

"Sveriges och Finlands medlemskap i Nato förändrar vår planering i grunden. Vi behöva gå från att tänka nord-syd till att tänka öst-väst." "Ofta förstår man inte vilka mängder materiel som ska flyttas. Varje soldat behöver ha med sig motsvarande en 20-fots container med materiel. Ska vi flytta 20 000 soldater behöver vi flytta 20 000 containers."
Överstelöjtnant Geir Hågen Karlsen och Professor Tore Listou, Norska försvarshögskolan

Som avslutning på presentationen om nuläget för Oslo-Stockholm 2.55 visar illustrationen nedan konkreta förslag för vidare framåt.

Argumentera för att en lokaliseringstudie behövs. Diskutera inte om järnvägen ska gå via Årjäng, Arvika etc. Få till studie först för att komma vidare, sen lösningar säger Jonas Karlsson.

Resvaneundersökning 2023 – information och dialog

Elisabeth Björk och Mattias Landin Region Värmland

Resvaneundersökning är ett viktigt verktyg i många olika typer av samhällsplanering runt om i Värmland. För kommunerna i sin planering och för Region Värmland, som ansvarar för investeringar i den regionala infrastrukturen och för kollektivtrafiken i Värmland.

Undersökningen genomfördes av Enkätfabriken på uppdrag av Region Värmland och Region Örebro län tillsammans med ett flertal kommuner i de båda länen. Respondenterna, som valdes ut slumpvis, svarade anonymt via en webbenkät eller en pappersenkät. Totalt skickades 45 584 enkäter ut till individer bosatta i Region Värmland i åldersspannet 16-84 år. Undersökningen skickades ut i april 2023 och påminnelser skickades ut i maj och i början av juni. Totalt inkom 12 262 svar, vilket ger en svarsfrekvens på 27 procent.

Resor är märkbart mindre 2023 mot 2014, många kan arbeta hemifrån efter pandemin och andra ekonomiska förutsättningar idag med hög inflation och världsliga läget som påverkar ekonomin i stort. 2014 gjordes i snitt nästa 3 resor om dagen, 2023 har det minskat till 2 resor.

Mattias Landin redovisar olika svar, en extra tydlig förändring går att se på de allra kortaste resorna, under 5 kilometer, där det totala bilanvändandet minskat med 32 procent. Bilen är dock fortfarande det allra vanligaste transportsättet.

65 procent av alla resor på vardagar görs med bil jämfört de 33 procent som görs med hållbara transportsätt (cykel 13 procent, gång 10 procent och kollektivtrafik 10 procent). 2014 var fördelningen 71 procent bilresor och 28 procent hållbara resor.

Generellt rör vi oss mer hållbart, de som har ändrat sitt resvanemönster mest är män, 11 procent reser mer hållbart.

Kan resevaneutveckling hålla i sig kommer målet 2040 att nås. På frågan om vad som skulle få resenären att använda kollektivtrafik mer är svar som prissättning, avgångstider och komma fram i tid avgörande.

Undersökningen i sin helhet kan laddas ner och läsas här [Resvaneundersökning 2023](#) på Värmlandsrådets webbplats under aktuellt mötesdatum samt regionvarmland.se

Region Värmlands ekonomi

Peter Bäckstrand Region Värmland

Regiondirektör Peter Bäckstrand informerar om Region Värmlands ekonomiska situation. Bakgrund till nuvarande läge, vad krävs för att få ekonomin i balans, vilka insatser görs och hur påverkar det värmlänningen och regionens medarbetare.

Ukrainakrisen, stigande inflation, minskade statsbidrag är delar av det stora underskott som Region Värmland står inför.

737 miljoner i extra pensionsinbetalningar, 400 miljoner mindre i statsbidrag, (dessa har senaste åren främst varit kopplade till covid-19 pandemin.)

Situationen är inte unikt för Region Värmland, det stora flertalet av regioner är i samma läge. Alla verksamheter inom regionen har uppdrag att se över och hitta kostnader. Optimering, rationalisering och strukturella förändringar genomförs.

I ppt som finns på Värmlandsrådets webbplats under aktuellt mötesdatum, visas mer exakta siffror och åtgärder.

Förslag till uppdrag till Direktörsberedningen om digital välfärdsteknik

- Ordföranderådet uppdrar till Direktörsberedningen att ta fram förslag på hur digital välfärdsteknik ska hanteras utifrån politisk organisering, perspektiv och ansvar. Uppdraget ska ta sikte på förslag till organisering inför nästa mandatperiod 2027–2030.
- Uppdraget ska redovisas till Ordföranderådet senast 30 september 2025 med delredovisning och avstämning med Ordföranderådet senast den 31 december 2024. Ytterligare avstämning kan ske med Ordföranderådet vid behov.
- Ordföranderådet anser att digital välfärdsteknik skall arbetas med i drift och servicenämnden återseenden tid av mandatperioden

Ordföranderådets ledamöter ställer sig bakom ovannämnda ställningstagande

Dagens möte avslutas, minnesanteckningar och tillhörande presentationer publiceras på Värmlandsrådets webbplats samt distribueras till de värmländska kommunernas diarium.

Anteckningar skrivna av
Johanna Berglind De Backer
koordinator

Anteckningar justeras av
Åsa Johansson
ordförande Värmlandsrådet
Henrik Frykberger
vice ordförande Värmlandsrådet

Deltagarlista

Ordföranderådet 25 augusti 2023

Organisation	Namn
Arvika kommun	Peter Söderström
Eda kommun	Hanna Andersson Johan Örnberg
Filipstads kommun	Christer Olsson Hannes Fellsman
Forshaga kommun	Per Lawén
Grums kommun	Malin Hagström Erica André
Hagfors kommun	Jens Fischer Richard Björn
Hammarö kommun	Solveig Gard Caroline Depui
Karlstads kommun	Mikael Jareke
Kils kommun	Anders Johansson Ola Mossberg
Kristinehamns kommun	Lars Nilsson Martin Willén
Munkfors kommun	Mathias Lindqvist Jan-Olof Appel
Region Värmland	Elisabeth Björk Åsa Johansson

Erik Evestam
Peter Bäckstrand
Lars Christensen
Hedvig Bergenheim

Storfors kommun

Eva-Lotta Härdig Eriksson
Johan Rosqvist

Sunne kommun

Henrik Frykberger
Petra Svedberg

Säffle kommun

Markus Bäckström

Torsby kommun

Peter Jonsson
Anders Björck

Årjängs kommun

-

I tjänsten

Region Värmland

Ingrid Strengsdal
Mattias Landin
Jenny Höög
Johanna Berglind De Backer